

Zápis jednání pracovní skupiny OS - 6.9.2023, 11:00, online

Valentýna Drtinová	UK
Barbora Katolická	ZČU
Ludvík Steiner	TUL
Marika Hrubá	MUNI
Dagmar Hanzlíková	UK
Klára Slanařová	MUNI
Martin Černý	ČVUT
Marie Šípková	MUNI
Petra Georgala	MUNI
Hana Janečková	NTK
Alena Šetková	VŠPJ
Marcel Nový	JČU
Lucie Melicharová	UPCE
Kristýna Zychová	ČZU
Petr Palko	UHK

Veronika Zemanová	AV ČR
Milan Janíček	UK
Petra Dědičová	VUT
Anna Horecká	UK
Jana Bystroňová	NTK
Naděžda Fasurová	MENDELU
Barbora Pincová	VŠE
Šárka Kostecká	OU
Tereza Ircingová	VŠE
Radomír Sztwiertnia	UPOL
Helena Vorlová	JČU
Petra Dědičová	VUT
Soňa Fryščáková	ČVUT
Jiří Mašek	UJEP

Okénko EOSC CZ

1. IPs EOSC-CZ (výzva OP JAK Individuální projekty systémové)

- a. přes léto jsme se koncentrovali především na **stabilizaci PS EOSC CZ prostřednictvím ustavení oficiálních tajemníků a tajemnic PS EOSC CZ**

Tajemníci/tajemnice pracovních skupin pro implementaci EOSC v České republice (PS EOSC-CZ) zastávají klíčovou roli v zapojení hlavní cílové skupiny (vědecké komunity) do procesu implementace iniciativy EOSC v ČR s cílem zajistit přijetí této iniciativy vědeckou obcí ČR a podpořit tak přijetí principů Open Science. Tajemníci/tajemnice fungují jako tzv. **komunitní manažeři** 12 oficiálních PS EOSC-CZ a jsou součástí Sekretariátu EOSC-CZ. Tajemníci/tajemnice PS EOSC-CZ spolupracují s vedoucím/zástupcem vedoucího PS na práci a rozvoji agendy v rámci pracovní skupiny a zajišťují logistickou a administrativní podporu a zázemí pro PS EOSC-CZ.

- b. Dále probíhá **spolupráce s NTK na koordinaci národního řízení Open Science** – např. přes tzv. Fórum poskytovatelů ke sjednocení podmínky OS v programech podpory VaVal (hlavní koordinátorka – Eva Hnátková); komunikujeme také v souvislosti s provazbami na budoucí národní web Open Science.
- c. Revize informací na [národním profilu stránek OpenAIRE](#)
- d. Aktuálně jsou shromažďovány požadavky na přesnější definici tzv. citlivých dat a režim jejich zpracování v rámci budoucí NRP

2. Společný projekt NRP (výzva OP JAK Open Science I.)

- a. finišuje práce edičních skupin klíčových aktivit budoucího projektu; věcný záměr projektu je rámcově hotov

- b. Realizace bude zahájena 10/2023—s podáním projektové žádosti se počítá X-XI/23
 - c. **Projekt Národní repozitářová platforma pro výzkumná data** („Projekt NRP“) zajistí realizaci klíčových komponent a souvisejících služeb architektury implementace EOSC v ČR, v úzké vazbě na individuální systémový projekt (IPs) EOSC-CZ a CARDS, které jsou realizovány od 1.1.2023. - Projekt NRP bude společným projektem pokročilých vědecko-výzkumných datově orientovaných akademických institucí v ČR pod koordinací sdružení CESNET (pověřené organizace EOSC Asociace pro ČR). Hlavním cílem projektu je vybudovat klíčové prvky Národní datové infrastruktury (NDI), a to především Národní repozitářovou platformu (NRP) a její služby, čímž umožní posun implementace EOSC v ČR do nové, kvantitativně i kvalitativně vyšší fáze. Projekt umožní uvedení základní technické infrastruktury, jejích služeb a dalších souvisejících pravidel a standardů NDI budovaných v systémových projektech IPs EOSC-CZ a IPs CARDS do praxe a jejich otestování a postupné nasazení v podmínkách akademického prostředí v ČR.
 - d. **Budoucí zapojené instituce** již disponují určitou kapacitou lidských zdrojů a případně i technického zázemí, které jsou pro rozvoj NRP potřebné. Dalším neméně důležitým kritériem je rovněž zájem instituce převzít spoluodpovědnost za budoucí provoz národní služby.
 - e. Specifickým přínosem projektu je sdílení znalostí, posílení robustnosti, efektivity a dlouhodobé udržitelnosti práce s výzkumnými daty v ČR, a to prostřednictvím **zapojení široké skupiny datově orientovaných akademických institucí v ČR do realizace zázemí**, které projekt NRP vytvoří.
3. Projekt oborových tenantů budoucí NRP (výzva OP JAK Open Science II. – její vyhlášení se plánuje na III/2024)
- a. V diskusi je celkové pojetí – přibližujeme se k závěrečnému řešení 1 společného projektu budoucích 8 tematicky zaměřených specifických modulů budoucí NRP (viz [tématické PS EOSC CZ](#)), z nichž 1 (Citlivá data) je chápán průřezově; koordinace tohoto projektu by se mohla ujmout Univerzita Karlova
 - b. Probíhajícím diskusím odpovídá také proces přípravy konečného znění výzvy OS II., které připravuje MŠMT.
 - c. Realizace projektu by mohla být zahájena kolem pol. r. 2024
4. Koordinační výbor EOSC v ČR při MŠMT přijal dne 29.8.2023 návrhy hlavních linií společného projektu NRP a předběžné rysy výzvy Open Science II

Kontakt v případě dotazů – marek@ics.muni.cz; slanarova@ics.muni.cz

Aktuality z Národního centra pro perzistentní identifikátory

1. workshop o interacích ORCID po konferenci Bibliotheca Academica, hybridní formát: <https://identifikatory.cz/cs/workshop-orcid-ba/>
2. Nabídka školení ORCID pro knihovníky a podporu VaV – informace půjde ředitelům knihoven
3. PR kampaň k ORCID – instituce obdrží balíček s videi a dalšími materiály, které budou moci použít
4. zájemci o zapojení se do NC ORCID či NC DOI - ozvěte se na orcid@techlib.cz nebo doi@techlib.cz

Přidělování APC tokenů

- Sdílení aktuálního stavu čerpání tokenů na jednotlivých institucích:
 - UK: Springer a T&F vyčerpány, Wiley zbývají pravděpodobně akorát, aby pokryli potřebu do konce roku
 - VUT: zbývají tokeny u T&F a Wiley, docházelo k zamítání článků a nyní tokeny přebývají
 - ČZU: Springer vyčerpán (už 14 zamítnutých žádostí), T&F a Wiley zbývají 2 tokeny u každého
 - ZČU: T& vyčerpáno, Wiley zbývají
 - MENDELU: tokeny zbývají, jeden token je nejistý- řeší se změna časopisu z hybrid na gold
 - JČU: Wiley a T&F zbývají
 - TUL: tokeny zbývají
 - VŠE: zbývá 1 token u T&F, zbývá hodně tokenů u Emerald
 - UPOL: T&F vyčerpány, nejspíše dobře nastavené počty tak, aby pokryly potřebu
 - UPCE: zbývají Springer i Wiley
- Vytvoření [Podklad pro setkání CEL a OA administrátorů 14 09 2023](#)
- Dále prosím o aktualizaci používaných kritérií pro udělování tokenů: [Metody přerozdělování tokenů na jednotlivých institucích](#)
- Zdůraznění důležitosti psaní vlastních statistik, nespoléhat se jen na Dashboardy vydavatelů
- UK bylo nabídnuto institucionální partnerství Frontiers, UK nepřijalo

Diamond open access podmínky bez licenčních podmínek

- Výsledek spolupráce s Chemickými listy (<http://www.chemicke-listy.cz/>) : od října budou přidělovat všem článkům licenci CC BY
- Budeme oslovovat další
- Pomoc vědcům i podpoře s ukládáním článků do repozitářů a časopisu s umožněním naplnění podmínek poskytovatelů financí

OS podmínky poskytovatelů financí

- NPO Exceles: přidělení striktnějších licencí CC: sdílení zkušenost z MUNI a UK: posílání MŠMT žádosti o výjimku
- Vytvoření sdíleného dokumentu: [Nejčastěji řešené případy a dotazy](#)
- Na národní úrovni se domlouvá sjednocování Open science podmínek českých poskytovatelů financí tak, aby odpovídaly Open science podmínkám v Horizon Europe: nyní se čeká na odsouhlasení RVVI

Open science week 2023

- 16. - 20.10. Týden plný přednášek a workshopů
- 16.10. Praha + online
- 17.10. Ostrava + online
- 18.10. Brno + online
- 19.10. Liberec + online
- 20.10. Olomouc + online
- Propagace půjde primárně z účtů AKVŠ + web AKVŠ
- Z přednášek budou pořizovány záznamy

Akce v blízké době

- 14.9. 10:00-12:00 CzechELib školení pro administrátory
- 19.-21.9. OASPA Conference
- 20.-22.9. EOSC Symposium
- 25.-27.9. Open Science Fair

